

คำวินิจฉัยของพลโท โกวิท มัชฌมจันทร์

ข้อเท็จจริงมีว่า ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ความเห็นชอบต่อผู้พิพากษาศาลฎีกา ๕ คน ในจำนวน ๕ คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้เลือกไปเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติ มาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และวุฒิสภาไม่เห็นชอบ ๑ คน เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ประชุมเพื่อพิจารณาเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวน ๑ คน ไปแทน และศาลฎีกาได้แจ้งยืนยันต่อวุฒิสภาว่า วุฒิสภาไม่มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบต่อบุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้เลือกไปเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้นแล้วอีก เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ ประธานวุฒิสภาได้มีหนังสือชี้แจงต่อประชาชนว่า ตามมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามคำแนะนำของวุฒิสภา คำแนะนำนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเป็นมติของวุฒิสภา จึงเป็นกรณีที่มีปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากับวุฒิสภาว่า เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้พิจารณาเลือกบุคคลใดไปเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว วุฒิสภามีอำนาจที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบบุคคลนั้นอีกหรือไม่ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัย ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่ง และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีกสิบสี่คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวนห้าคน

(๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวนสองคน

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือก ตามมาตรา ๒๕๗ จำนวนห้าคน

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันรัฐศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือก ตามมาตรา ๒๕๗ จำนวนสามคน

ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติมาตรา ๒๕๕ ดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่าพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจากบุคคล ๓ ประเภท และมาจาก ๓ องค์กรด้วยกัน กล่าวคือ ผู้พิพากษา ในศาลฎีกาซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกตามมาตรา ๒๕๕ (๑) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดเลือกตามมาตรา ๒๕๕ (๒) และผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันรัฐศาสตร์ตามมาตรา ๒๕๕ (๓) และ (๔) ซึ่งวุฒิสภาเลือกตามมาตรา ๒๕๗ ทั้ง ๓ องค์กรนั้น ต่างก็เป็นอิสระไม่ขึ้นแก่กัน วิธีการเลือกก็แยกจากกัน มิได้มีบทบัญญัติให้อำนาจ แก่วุฒิสภาจะต้องเลือกหรือให้ความเห็นชอบต่อบุคคลตามมาตรา ๒๕๕ (๑) เลย อำนาจหน้าที่ ในการเลือกหรือให้ความเห็นชอบของวุฒิสภานั้น รัฐธรรมนูญจะบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ เช่น ตามมาตรา ๒๕๗, ๒๗๗, ๒๗๘ และ ๒๗๙ เป็นต้น

ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๓๕ ของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจแก่วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อเพื่อวุฒิสภาเลือกแต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบ ก็มีได้ให้อำนาจไว้แต่ประการใดที่จะปฏิบัติต่อบุคคล ตาม มาตรา ๒๕๕ (๑)

อนึ่ง ความว่า “ตามคำแนะนำ” ย่อมหมายถึงการชี้ทางให้ปฏิบัติมิได้ก่อให้เกิดอำนาจหน้าที่ อย่างอื่นได้ ดังเช่นการแนะนำตามมาตรา ๑๒๕ ของรัฐธรรมนูญ แต่เนื่องจากบทบัญญัติของ มาตรา ๑๓๕ จึงก่อให้เกิดอำนาจขึ้นเกี่ยวกับการให้คำแนะนำของวุฒิสภา แต่ก็หาได้รวมไปถึงบุคคล ตามมาตรา ๒๕๕ (๑) ไม่ จึงเป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ประสงค์ให้ประธานวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่ แทนองค์กรอื่นด้วยเท่านั้น

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่าวุฒิสภาไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะพิจารณาให้ความ เห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบต่อบุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้เลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๕๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น ได้อีก

พลโท โกวิท มัชฌมจันทร์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ